

GMINA SKĄPE

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI CIBÓRZ

Cibórz, sierpień 2010 r.

Spis treści

WSTĘP	4
1. CHARAKTERYSTYKA GMINY SKĄPE.....	5
1.1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNO-PRZYRODNICZE	5
1.2. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY	9
1.3. LUDNOŚĆ	10
2. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI, W KTÓREJ BĘDZIE REALIZOWANA OPERACJA	11
2.1. HISTORIA	11
2.2. POŁOŻENIE	12
2.3. LUDNOŚĆ - STATYSTYKA.....	12
2.4. IŁOŚĆ GOSPODARSTW.....	13
2.5. ZAKŁADY I ZATRUDNIENIE.....	14
2.7. STOWARZYSZENIA.....	15
3. INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCA ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI	16
3.1. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE	16
3.1.1. Walory krajobrazu	16
3.1.2. Walory klimatu	17
3.1.3. Walory szaty roślinnej oraz świata zwierzęcego	18
3.1.4. Wody podziemne	18
3.1.5. Drogi	18
3.2. ŚRODOWISKO KULTUROWE.....	19
3.2.2. Układ miejscowości.....	19
3.2.2. Zabudowa	20
3.2.3. Fortyfikacje Międzyrzeckiego Rejonu Umocnionego	20
3.2.4. Powstanie szpitala w Ciborzu.....	22
3.2.5. Odpusty.....	23
3.2.6. Legendy i podania	23
3.3. OBIEKTY I TERENY	24
3.3.1. Miejsca publicznych spotkań.....	24
3.3.2. Przedszkole	25
3.3.3. Miejsca sportu i rekreacji	25
3.3.3.1 Boiska sportowe	25
3.3.3.2 Plac zabaw.....	26
3.3.3.3 Plaża i pomost.....	26
3.3.4. Budynki szpitala w Ciborzu.....	26
3.3.5. Kajakarnia.....	28
3.3.6. Plac targowy	28
3.3.7. Szlaki turystyczne	28
3.3.8. Charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców	29
3.4. GOSPODARKA, ROLNICTWO	30
3.4.1. Użytkowanie gruntów	30
3.4.2. Infrastruktura techniczna	30
3.4.2.1. Zaopatrzenie w wodę	30
3.4.2.2. Gospodarka ściekowa i gospodarka odpadami	31
3.4.2.3. Zaopatrzenie w gaz.....	31
3.4.2.4. Elektroenergetyka i telekomunikacja	31
3.5. MIESZKAŃCY, KAPITAŁ SPOŁECZNY	32
3.5.1. Znane postacie w miejscowości	32
3.5.1.1. Generał Georges Deffontaine	32
3.5.1.2. Kabareciarka	33
3.5.1.3. Mistrzowie Polski w wędkarstwie	33
3.6. ANALIZA ZASOBÓW	34
3.6.1. Elementy wyróżniające miejscowość	35

4. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI, W KTÓREJ BĘDZIE REALIZOWANA OPERACJA	36
4.1. ANALIZA SWOT	36
Rysunek 1. Analiza SWOT	36
4.2. WYNIKI ANALIZY SWOT	37
Rysunek 2. Wyniki analizy SWOT	37
5. PLAN DŁUGOTERMINOWY	38
6. PROJEKT KRÓTKOTERMINOWY	40
7. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH NA LATA 2010-2016	42
7.1. HARMONOGRAM REALIZACJI PROJEKTÓW	44
7.2. KOSZTY REALIZACJI ZADAŃ	45
ZAKOŃCZENIE	46
SPIS TABEL	47
SPIS RYSUNKÓW	47
SPIS MAP	47
SPIS FOTOGRAFII	47

Wstęp

Jednym z warunków zapewnienia równomiernego rozwoju społeczno-gospodarczego kraju jest podniesienie atrakcyjności obszarów wiejskich poprzez podjęcie działań wpływających na poprawę stanu infrastruktury technicznej i społecznej wsi oraz stworzenie warunków dla rozwoju zarówno działalności rolniczej jak i innych sektorów gospodarki. Myśl ta ma swoje odzwierciedlenie w polityce Wspólnoty Europejskiej, której celem jest m.in. niwelowanie różnic rozwojowych między poszczególnymi jej regionami.

Zatem stworzony został dla potrzeb polskiej wsi i rolnictwa na lata 2007-2013 Program Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Działanie *Odnowa i rozwój wsi* w ramach PROW ma stworzyć warunki dla rozwoju społeczno-ekonomicznego obszarów wiejskich i aktywizacji ludności wiejskiej przez wsparcie inwestycyjne przyznawane na realizację projektów związanych z zagospodarowaniem przestrzeni publicznej, w tym utrzymaniem, odbudową i oprawą stanu dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi oraz podniesienie atrakcyjności turystycznej obszarów wiejskich.

Działanie ma wpłynąć na poprawę jakości życia na obszarach wiejskich przez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. Umożliwi rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich oraz wpłynie na wzrost atrakcyjności inwestycyjnej obszarów wiejskich.

Niniejszy pomysł na realizację projektu w ramach działania *Odnowa i rozwój wsi* narodził się z potrzeb mieszkańców gminy.

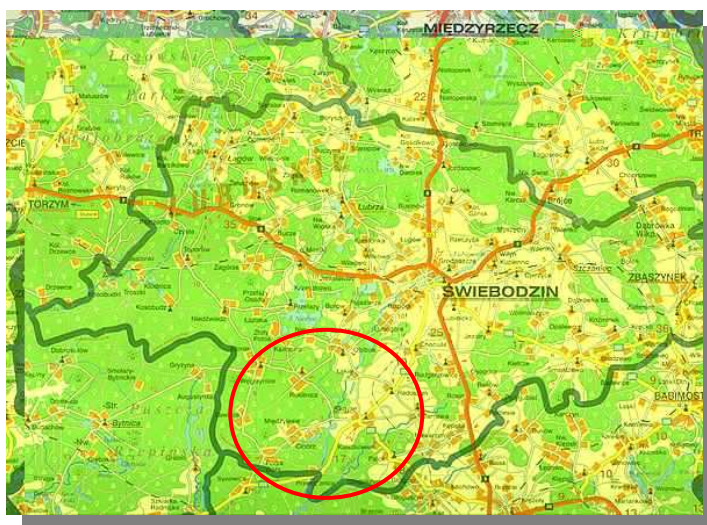
1. Charakterystyka Gminy Skąpe

1.1. Położenie geograficzno-przyrodnicze

Gmina Skąpe położona jest na zachodzie Polski, w środkowej części Województwa Lubuskiego, w powiecie świebodzińskim. Graniczy z następującymi 6 gminami:

- od północnego-wschodu i wschodu z gminą Świebodzin (powiat świebodziński),
- od południowego-wschodu z gminą Sulechów (powiat zielonogórski),
- od południa z gminą Czerwieńsk (powiat zielonogórski),
- od zachodu z gminą Bytnica (powiat krośnieński),
- od północnego-zachodu z gminą Łagów (powiat świebodziński),
- od północy z gminą Lubrza (powiat świebodziński).

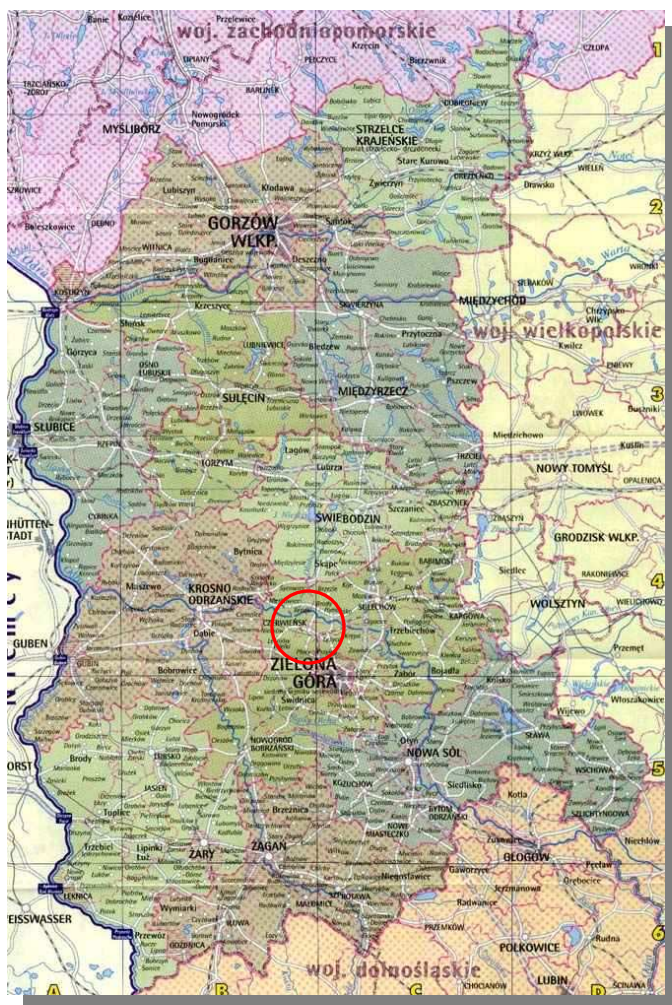
W sąsiedztwie wschodniej granicy gminy przebiega droga krajowa nr 3 Świnoujście-Szczecin-Zielona Góra-Legnica-Jakuszyce, która przebudowana zostanie na drogę ekspresową A-3 Szczecin-Lubawka. W odległości 5 km od północnej granicy przebiega główna oś komunikacyjna kraju wschód-zachód droga krajowa nr 2 - przyszła autostrada A-2 Berlin-Świecko-Poznań-Warszawa.

Mapa 1. Położenie Gminy Skąpe w Powiecie Świebodzińskim

- Świebodzin - 14 km,
- Krosno Odrz. - 27 km,
- Zielona Góra - 34 km.

Ośrodki akademickie w najbliższym sąsiedztwie gminy to Sulechów, Zielona Góra i Gorzów Wlkp. Ośrodkiem ponadwojewódzkim w zakresie kształcenia akademickiego i wyspecjalizowanej opieki klinicznej jest Poznań - w odległości 103 km.

Mapa 2. Położenie Gminy Skąpe w Województwie Lubuskim

Gmina Skąpe jest gminą o statusie wiejskim z siedzibą we wsi sołeckiej Skąpe. Zajmuje powierzchnię 181 km² (18.128 ha), co równa się 1,3% obszaru całego Województwa Lubuskiego.

Podstawową funkcją gminy jest rolnictwo, użytki rolne stanowią 43% powierzchni ogólnej gminy. Uzupełniającą funkcją gminy jest turystyka i wypoczynek. Prawie 50% powierzchni ogólnej gminy zajmują lasy. Od północy obszar gminy przylega do jednego z największych i najczystszych zbiorników Województwa Lubuskiego, jeziora Niestysz.

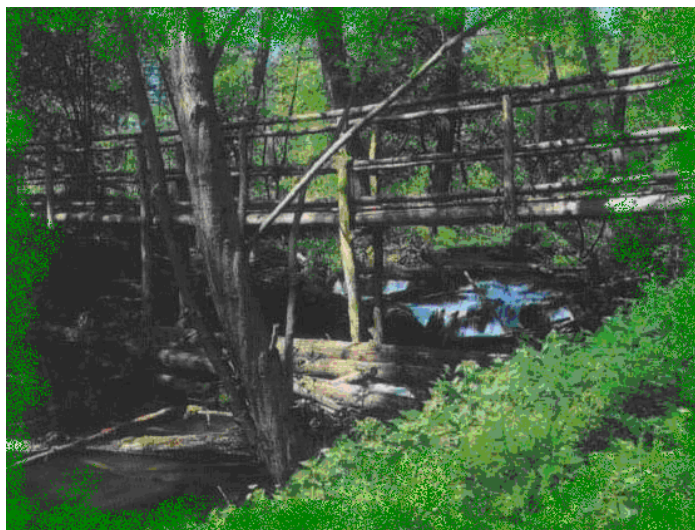
Fot. 1 Jezioro Niestysz

Jezioro Niestysz (pow. 486,2 ha, dł. 4700 m, szer. 1700m, maks. głęb. 34,7 m) jest największym jeziorem na Pojezierzu Łagowskim. Leży w otoczeniu dużych partii lasów sosnowych, z licznymi stanowiskami drzew liściastych. Linia brzegowa jeziora (dł. 19 km) jest urozmaicona wieloma zatokami (Z. Juliusza, Z. Bogenza, Z. Wodne Wcięcie, Z. Kolina, Z. Borowska i Z. Szary Kamień) i półwyspami. Jego kształt modelują trzy wielkie półwyspy, wcinające się daleko w toń jeziorną. Z powierzchni wody wynurzają się dwie duże wyspy, porośnięte drzewami liściastymi, stanowiące dogodne miejsca do zatrzymywania się wielu gatunków ptaków w czasie przelotów. Bogaty jest również świat ptaków gnieźdzących się tutaj na stałe: m. in. łabędź niemy, czapla, bocian czarny, żuraw, a także orzeł bielik.

Jezioro stanowi idealny akwen do uprawiania różnorodnych sportów wodnych i wędkarstwa. Szczególnie nadaje się do uprawiania żeglarsstwa i wioślarstwa, a

zimą - bojerów. Jezioro obfituje w dorodną płoć, leszcza i lina, a z drapieżnych ryb - w okonia, szczupaka i węgorza. Podwodne wypłylenia i mielizny zachęcają do uprawiania połowów spinningowych. W głębinach jeziora żyje najsmaczniejsza z ryb słodkowodnych - sielawa. Wyjątkowo czyste wody oraz bogata rzeźba dna, pokrytego bujną roślinnością podwodną, są magnesem dla podwodnych wypraw płetwonurków.

Zachodnia część gminy położona jest zaś w strefie **Gryżyńskiego Parku Krajobrazowego**. Park obejmuje powierzchnię 2755 ha, którą w 86,6% porastają lasy. Na terenie Gminy Skąpe znajduje się 65 ha, co stanowi 2,4% ogólnej powierzchni parku, natomiast otulina zajmuje 3751 ha (18,4% powierzchni całej otuliny).

Fot. 2 Gryżyński Park Krajobrazowy

Gryżyński Park Krajobrazowy utworzony został na podstawie rozporządzenia Wojewody Zielonogórskiego nr 4 z dnia 15 kwietnia 1996 roku (Dz. Urz. Z 19996 r. Nr 6, poz. 61) w celu ochrony i zachowania walorów krajobrazowych i przyrodniczych rynny polodowcowej oraz znajdujących się w niej stawów, jezior i doliny rzeki Gryżyński Potok (potocznie zwany Gryżyną).

Zróznicowana rzeźba terenu, duże nachylenie zboczy rynny, liczne jeziora polodowcowe, stawy, 94 źródła zboczowe, 17 torfowisk i piękna pstrągowa rzeka Gryżyna dostarczają niezapomnianych wrażeń. Tak ukształtowany teren pokrywa ciekawa szata roślinna, tworząc zespoły wodne, bagienne, torfowiskowe, łąkowe,

zaroślowe i leśne. Nic więc dziwnego, że bytuje tutaj sporo jeleni, dzików i saren. W wielu miejscach spotkać można ślady żerowania bobrów i wydry. Z bogatej ornitofauny na czoło wysuwa się król przestworzy - orzeł bielik. Z trzcinowisk słychać czasami głos bąka a w olszynach klangorem zaznaczają swoją obecność żurawie. Liczna populacja dzięcioła czarnego pozostawia po sobie wiele dużych dziupli zajmowanych chętnie przez rzadkiego gołębia siniaka i piękną kaczkę zwaną gągołem. Nad wodami bystry obserwator na pewno spotka "szmaragdowy klejnot" gryżyńskiej rynny - zimorodka.

1.2. Podział administracyjny

Na terenie gminy znajduje się 19 miejscowości, z tego 15 to wsie sołeckie (Błonie, Darnawa, Łąkie, Kalinowo, Międzylesie, Niekarzyn, Niesulice, Ołobok, Pałck, Podła Góra, Skąpe, Radoszyn, Rokitnica, Węgrzynice, Zawisze), 2 to wsie (Kaliszkowice, Przetoczna), 2 to osady (Cibórz, Cząbry).

Największą pod względem powierzchni w granicach administracyjnych jest miejscowość Węgrzynice, mieszka w niej jednak relatywnie mało osób (183). Największą liczbę mieszkańców ma Cibórz (974), następnie Ołobok (698) i Radoszyn (573). Skąpe zamieszkuje 412 osób, Niekarzyn - 403 osoby, Pałck - 290, Rokitnicę - 253, Zawisze - 228. Pozostałe miejscowości liczą poniżej 200 osób.

Położenie poszczególnych miejscowości na terenie gminy charakteryzuje się znacznym rozdrobnieniem, co stwarza mniej korzystne warunki rozwoju.

Największą jednostką pod względem zaludnienia jest Cibórz, który wg urzędowego wykazu miejscowości ma status osady. Koncentruje ok. 20% ludności gminy. Wynika to z funkcjonowania na jego obszarze wysokospecjalistycznego szpitala, będącego jednostką organizacyjną samorządu województwa lubuskiego.

Hierarchia miejscowości gminy Skąpe przedstawia się następująco:

- ośrodek ponadpodstawowy - wieś **Skąpe** - siedziba gminy,
- ośrodek ponadpodstawowy - osada **Cibórz** - wspomaga siedzibę gminy,

- ośrodek ponadpodstawowy - wieś **Ołobok** - obsługuje turystów z północnej części gminy,
- ośrodki podstawowe z niepełnym zakresem usług - wsie **Niekarzyn, Węgrzynice, Międzylesie, Radoszyn**,
- ośrodki elementarne - pozostałe wsie.

1.3. Ludność

Ludność gminy według danych Urzędu Gminy Skąpe z dnia 31 grudnia 2007 r. wynosi 5 071 osób, stanowi ona 0,5% ludności województwa. Podział mieszkańców według płci przedstawia się następująco:

Tabela 1. Podział mieszkańców Gminy Skąpe według płci

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w km ²	Miejscowości	Ludność				Kobiety na 100 mężczyzn
			ogółem	mężczyźni	kobiety	na 1 km ²	
Gmina Skąpe	181	19	5071*	2493	2578	28	103

* osoby zameldowane na pobyt stały

Zdecydowanie największą grupę mieszkańców gminy stanowią ludzie w wieku 40-59 lat, tj. 1591 osób. Udział dzieci w wieku od 0 do 14 lat w stosunku do ogółu mieszkańców to zaledwie 16 %, młodzież w wieku od 15 do 19 lat - 7,62 %, dorośli w wieku od 60 do 64 lat - 4,49 %, natomiast powyżej 65 roku życia - 16 %.

Ludność według wieku w Gminie Skąpe (dane Urzędu Statystycznego w Zielonej Górze na dzień 31 grudnia 2006 r.):

Tabela 2. Podział mieszkańców Gminy Skąpe według wieku

Gminy	Płeć														
	Ogółem	Mężczyźni							Kobiety						
		0 - 14	15 - 19	20 - 29	30 - 39	40 - 59	60 - 64	65 i więcej	0 - 14	15 - 19	20 - 29	30 - 39	40 - 59	60 - 64	65 i więcej
Skąpe	5547*	495	208	432	353	833	97	332	421	215	408	309	758	131	555

* osoby zameldowane na pobyt stały i na pobyt czasowy

2. Charakterystyka miejscowości, w której będzie realizowana operacja

2.1. Historia

Historia Ciborza, do roku 1945 zwanego TIBORLAGER, datuje się od roku 1934, kiedy to na leśnej polanie, na wschód od wsi Międzylesie, postanowiono wybudować koszary wojskowe na użytek niemieckich sił zbrojnych - Wehrmachtu. Wspomniane obiekty wojskowe miały stanowić ważny punkt strategiczny systemu obronnego wschodniej granicy Niemiec.

Budowę koszar rozpoczęto 6 czerwca 1936 roku. Roboty szły pełną parą i trwać miały przez całą zimę. Początkowo zatrudniono ponad 3000 osób. Po wykonaniu robót ziemnych liczba ta zmalała do 1200. Budynki różnych rozmiarów jednokondygnacyjne rozmieszczono nieregularnie. Fundamenty zabudowań w Ciborzu nie są wykonane z betonu, wydaje się, że inwestor liczył się z rozszerzeniem granic Trzeciej Rzeszy i tym samym zatraceniem sensu lokalizacji wojsk w pobliżu granicy powersalskiej.

Las pozostawiono w stanie pierwotnym. Przerzedzono go tylko, w zależności od konieczności. Do koszar otoczonych drewnianym płotem prowadziły dwie bramy od strony północnej. Brama zachodnia była wjazdową, wschodnia zaś

wyjazdową. Od bram w głąb terenu w kierunku południowym prowadziły dwie asfaltowe szosy, pozostała sieć dróg wewnętrznych nie była pokryta asfaltem, ale również posiadała twardą nawierzchnię. Na terenie koszar od 9 listopada 1938 roku, były chodniki dla pieszych.

Godnym odnotowania jest fakt, iż koszary wojskowe były całkowicie skanalizowane, a ścieki poddawane były obróbce w oczyszczalni ścieków. W energię elektryczną obiekt zaopatrywany był z elektrowni w Zielonej Górze.

6 października 1937 r. w kilku budynkach koszarowych zakwaterowano 122 Batalion Piechoty Granicznej w liczbie ok. 700 żołnierzy, zaś już 10 października w Tiborlager przebywało ok. 1400 żołnierzy. Mogło to oznaczać, że na miejscu przebywają dwa bataliony. Według wojskowych informacji koszary przygotowane były do przyjęcia około 6000 żołnierzy. Całkowicie zakwaterowane miały być do końca 1938 roku. Żołnierze przybywali do Tiborlager w dwóch etapach. Do Rentschen (obecnie Radoszyn) kolejną, a następnie marszem drogą nr 97 Guben-Swiebus. Trudno jednoznacznie określić ilość żołnierzy stacjonujących w Tiborlager w przeddzień II wojny światowej. Prawdopodobnie liczba żołnierzy w tym czasie mogła dochodzić do 3000.

2.2. Położenie

Osada Cibórz leży na zachód od miejscowości Skąpe. Na jej obszarze zlokalizowany jest Wojewódzki Specjalistyczny Szpital dla Psychicznie i Nerwowo Chorych. Miejscowość powstała jako osiedle wojskowe w okresie międzywojennym, na regularnym planie.

Cibórz posiada zabudowę typu koszarowego. W bezpośrednim sąsiedztwie Ciborza znajdują się następujące miejscowości:

- Skąpe - 3 km,
- Międzylesie - 1 km,
- Rokitnica - 4 km.

2.3. Ludność - statystyka

Największą jednostką pod względem zaludnienia jest Cibórz, który wg urzędowego wykazu miejscowości ma status osady. Koncentruje ok. 20% ludności gminy. Wynika to z funkcjonowania na jego obszarze wysokospecjalistycznego szpitala, będącego jednostką organizacyjną samorządu województwa lubuskiego.

Ludność Ciborza według danych Ewidencji Ludności Urzędu Gminy Skąpe z dnia 31 grudnia 2007 r. wynosi 974 osoby.

Tabela 3. Podział mieszkańców według płci

Wyszczególnienie	Ludność		
	ogółem	mężczyźni	kobiety
Gmina Skąpe	5071	2493	2578
w tym: Cibórz	974	456	517

Tabela 4. Podział mieszkańców według wieku

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym w wieku										
		0-2 lat	3-6	7-14	15-17	18-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-64	65 lat i więcej
Cibórz	974	34	34	96	45	39	133	135	138	114	61	145

Tabela 5. Stan liczebności mieszkańców Ciborza w ostatnich pięciu latach

Wyszczególnienie	ROK				
	2003	2004	2005	2006	2007
Cibórz	1000	968	969	968	974

2.4. Ilość gospodarstw

W Ciborzu jest 318 gospodarstw domowych. Z uwagi na osiedlowy charakter miejscowości nie występują tu gospodarstwa rolne.

2.5. Zakłady i zatrudnienie

Największym pracodawcą w miejscowości jest Wojewódzki Szpital Specjalistyczny dla Psychicznie i Nerwowo Chorych. Znajduje w nim zatrudnienie ok. 450 osób, w tym 250 mieszkańców Ciborza.

W miejscowości zarejestrowanych jest 30 podmiotów gospodarczych. Spora ich część związana jest ze świadczeniem usług medycznych, np.:

- Gabinet Neurologiczny,
- Gabinet Lekarski (3),
- Prywatna Praktyka Lekarska(5),
- Usługi Terapeutyczne (3).

Ponadto w Ciborzu funkcjonują:

- Agencja PKO BP SA,
- poczta,
- sklep spożywczo-przemysłowy (3),
- „Team Motors” działalność handlowo-usługowa,
- „Borex” działalność usługowa,
- „Elektric” działalność handlowa,
- handel obwoźny (2 podmioty)
- „Instalacje elektryczne i odgromowe” - działalność usługowa
- „Keri” działalność usługowa,
- działalność ubezpieczeniowa
- Taxi osobowe,
- kiosk „Ruchu”,
- sklep przemysłowy
- zakład usługowy.

Na wysoki wskaźnik aktywności mieszkańców w sferze zatrudnienia wpływa fakt, iż prawie 30 % z nich posiada wyższe wykształcenie.

Nie wszyscy ciborzanie znajdują zatrudnienie na miejscu. Wielu z nich pracuje zawodowo w Sulechowie oraz Świebodzinie.

2.7. Stowarzyszenia

Na terenie Ciborza funkcjonuje 1 stowarzyszenie zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym. Jest to:

☛ Zakładowy Ludowy Klub Sportowy „Medyk”,

Podmiot ten realizuje zadania publiczne związane z realizacją zadań samorządu gminy w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu.

Klub „Medyk” został zgłoszony do rozgrywek w 1976 r. Barwy klubu to kolor niebiesko-biały. Obecnie liczy 65 członków, składa się z 3 zespołów: Pierwszy zespół - seniorów - występuje w 5 lidze i jest to najwyższa liga, w jakiej do tej pory występował. Drugi zespół seniorów występuje w klasie „B”. Trzeci zespół to drużyna młodzieżowa, która występuje w lidze terenowej. Zespół bierze udział w turniejach na terenie kraju i za granicą.

Część mieszkańców Ciborza zrzesza się w organizacjach niezarejestrowanych w KRS:

- ☛ Koło Polskiego Związku Wędkarskiego, do którego zapisanych jest 80 mieszkańców
- ☛ Klub spinningowy „Wzdręga”
- ☛ Rada Sołecka

Ponadto na terenie Ciborza funkcjonuje stowarzyszenie oświatowe „Ganessa”, którego siedziba mieści się przy gimnazjum w Radoszynie

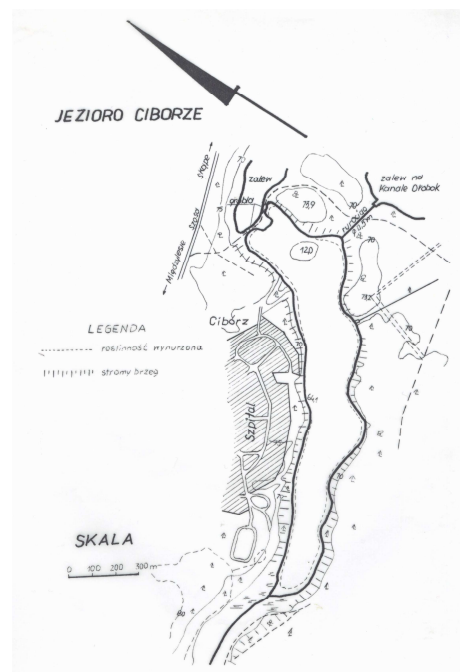
3. Inwentaryzacja zasobów służąca odnowie miejscowości

3.1. Środowisko przyrodnicze

3.1.1. Walory krajobrazu

Osada Cibórz położona jest na płaskim terenie w zamkniętym krajobrazie. Od strony południowej osada graniczy z rzeczką Ołobok. Na szczególną uwagę zasługuje rozplanowanie miejscowości nad jeziorem Ciborze.

Jezioro Ciborze położone jest w jednym z odgałęzień polodowcowej Rynny Świebodzińsko-Podłogórskiej otoczonej wokół lasami iglastymi i mieszanymi. W latach 30. położona nieopodal jeziora dolina Ołoboku została w kilku miejscach przegrodzona, co spowodowało spiętrzenie wód i powstanie wąskich i długich rozlewisk (zalewów). Jeden z nich rurociągiem o długości 250 m. łączy się z północną częścią jeziora Ciborze, odbierając nadmiar jego wód. Zbiornik zasilany jest wodami spływającymi rowem melioracyjnym, a także dużymi ilościami wód podziemnych.

Jezioro należy do najpiękniejszych zbiorników Środkowego Nadodrza, charakteryzujących się ciekawym ukształtowaniem linii brzegowej, tworzącej liczne i malownicze zatoczki zarośnięte niezbyt szerokim pasem roślinności wynurzonej.

3.1.2. Walory klimatu

Rozpatrywany teren leży w VI Krainie Klimatycznej zwanej Pojezierzem Lubuskim (Prawdzic). Średnioroczny opad z wielolecia wynosi 534 mm.

Opad przeważnie w postaci deszczu odznacza się minimum zimowym w lutym i marcu, a maksimum w miesiącach letnich: czerwcu, lipcu i sierpniu.

W ciągu roku najczęściej występują wiatry wiejące z kierunków SW, W i NW (głównie latem i zimą) z tzw. sektora zachodniego. W porze wiosennej wzrasta aktywność wiatrów północnych. Jesienią następuje wzrost cyrkulacji z sektora południowego.

Ważniejsze dane klimatyczne:

 Najwyższa średnia temperatura powietrza:	lipiec 17,8 ⁰ C
 Najniższa średnia temperatura powietrza:	styczeń -1,9 ⁰ C
 Najwyższa średnia miesięczna suma opadów:	lipiec 66 mm
 Najniższa średnia miesięczna suma opadów:	marzec 30,7 mm
 Średnia roczna suma opadów:	534 mm

Częstość występowania kierunków wiatrów średnio w roku w %:

Kierunek	N	NE	E	SE	S	SW	W	NW	C
%	9,0	8,6	10,1	3,8	7,1	17,8	22,5	7,9	13,2

Na omawianym obszarze występuje znaczna przewaga wiatrów z kierunku zachodniego i południowo - zachodniego (40,3 %) we wszystkich porach roku. Najmniejszą częstotliwość posiadają tutaj wiatry z kierunków południowo - wschodniego i południowego - łącznie 10,9 % w skali roku. Stosunkowo duża jest tu ilość okresów bezwietrznych, 13,2 % rocznie. Najwięcej jest tu wiatrów w zakresie prędkości 0 - 5 m/s (wiatr słaby) wiejących przez 71,3 % czasu w skali roku. Wiatry silne i bardzo silne występują tutaj ok. 2,6 % czasu w roku .

3.1.3. Walory szaty roślinnej oraz świata zwierzęcego

Szata roślinna obrębu Cibórz jest dość zróżnicowana. Wyróżnić tu można co najmniej 5 podstawowych jednostek potencjalnej roślinności naturalnej, czyli takiej, która porastałaby ten teren po wyeliminowaniu działalności człowieka.

W rejonie Ciborza występują największe kompleksy leśne, w których rozwijają się siedliska sosnowe i mieszane.

W rejonie Ciborza znaleziono częściowo chroniony gatunek **konwalii majowej**

Z uwagi na bliskość jeziora, rejon Ciborza bogaty jest w roślinność wodną. Najbardziej charakterystycznym zbiorowiskiem roślinności wynurzonej są tu trzcinowiska i zbiorowiska pałki wąskolistnej.

Jezioro Ciborze zalicza się do **jezior bardzo rybnych**. Wędkarze, którzy upodobali sobie ten akwen, mają tu swoje ulubione miejsca połowu. Należy do nich z pewnością południowy, stromy brzeg zbiornika, gdzie można złowić duże okazy sandaczy i okoni. Oprócz nich występują tu również: płocie, leszcze, karpie, węgorze i w mniejszej ilości szczupaki. Wędkarze odwiedzający jezioro Ciborze złowili tu m.in.: ponad 10 kg karpie, 7,5 kg sandacze, 5 kg szczupaki, 3 kg leszcze i płocie o wadze ponad 0,5 kg.

3.1.4. Wody podziemne

Cibórz posiada ujęcie wody z wyznaczoną i zatwierdzoną strefą ochrony pośredniej. Ponadto ujęcie w Ciborzu posiada pozwolenie wodno-prawne na pobór wód podziemnych.

3.1.5. Drogi

Cibórz położony jest przy drodze ze Skąpego do Międzyzylesia. Najbliżej usytuowane miejscowości to:

 Skąpe - 3 km,

 Rokitnica - 4 km.

 Międzyzylesie - 1 km,

3.2.2. Zabudowa

Cibórz posiada zabudowę niezagrodową. Budynki wolnostojące w przeważającej większości są jedno lub dwukondygnacyjne, na rzutach wydłużonego prostokąta. Budynki zamknięte są dwu lub czterospadowymi dachami pokrytymi dachówką karpiówką, ułożoną w koronkę.

Tynkowane elewacje wieloosiowe pozbawione są architektonicznego detalu. Niektóre budynki posiadają ceglane cokoły. Stolarka drzwiowa i okienna przeważnie jest drewniana (drzwi w jodełkę).

Współcześnie wprowadzono kilka budynków wielorodzinnych typu blok oraz pawilony i kioski, które są elementami dysharmonizującymi w tej jednolitej w charakterze przestrzeni.

3.2.3. Fortyfikacje Międzyrzeckiego Rejonu Umocnionego

Niewątpliwą atrakcją historyczną i turystyczną okolic Ciborza są liczne i zróżnicowane pod względem przeznaczenia i rozwiązań obiekty Międzyrzeckiego Rejonu Umocnionego (niemiecka nazwa - Die Festungsfront Oder-Warthe Bogen, czyli Ufortyfikowany Front Łuku Odry i Warty). Jest to pas umocnień, porównywalny w swym rozmachu z legendarną francuską Linią Maginota, ciągnący się południkowo przez ponad 100 km (począwszy niemal od Gorzowa na północy, kończąc na Odrze pod Brodami).

Na terenie gminy Skąpe MRU zaczyna się na jeziorze Niestysz, ciągnie się na południe wzdłuż kanału Ołobok przez miejscowości: Ołobok, Rokitnicę, Cibórz, kończąc w lasach pod Przetoczną). Zbudowany został w latach 1934-38 z myślą o obronie wschodnich granic niemieckich, choć plany budowy MRU sięgały wczesnych lat 20., kiedy to realne zagrożenie stwarzała polityka Piłsudskiego. Zakończenie prac planowano na wczesne lata 50. XX wieku, jednak w związku ze zmianą sytuacji politycznej Hitler, który osobiście kilkakrotnie wizytował część obiektów, podjął w maju 1938 r. decyzję o zaprzestaniu rozbudowy MRU.

Na terenie gminy Skąpe znajduje się niemal 30 obiektów należących do południowego odcinka MRU. Są to jedne z wcześniejszych budowli - obiekty hydrotechniczne, czyli jazy, tamy spustowe, mosty taktyczne, budowane już od 1934 r. na rzece Ołobok - mające za zadanie spiętrzanie wody i zalewanie rozległego terenu, czyniąc go niedostępnym dla wojsk pancernych. W strategicznych punktach stawiano panzerwerki - najstarszy (PzW 657) powstał w 1935 r. Większość obiektów bojowych znajduje się w bardzo złym stanie, natomiast obiekty hydrotechniczne nie spełniają funkcji regulującej poziom wody, z powodu braku konserwacji, uszkodzeń bądź rozszabrowanych mechanizmów.

Zapory wodne gminy Skąpe należą do tzw. „systemu 600”: powstał on poprzez uregulowanie rzeki Ołobok, której koryto zastąpione zostało odcinkami kanałów, stając się samodzielną przeszkodą lub stanowiąc element obszarów zalewowych. Budowle hydrotechniczne odpowiadały swą konstrukcją wymogom armii, zatem rdzenie grobli zbudowane były z ław żelbetonowych, kryjących wbito głęboko ścianki Larsena, obłożone dodatkowo blokami granitowymi sprowadzanymi ze Skandynawii. Podstawowym zbiornikiem wodnym systemu 600 było jezioro Niestysz, uzupełniane **zespołem stawów koło Ciborza**.

W pobliżu skrzyżowania Skąpe-Cibórz, z lewej strony, widoczny jest most rolkowy k611. Po wejściu w las - w kierunku zachodnim - dotrzeć można do **panzerwerka 625**. Jest to jedyny schron bojowy gminy Skąpe posiadający dwie kondygnacje.

Zbudowany został w 1935/1936 r. i posiada powierzchnię 240 m². W obiekcie znajdował się garaż dla armaty przeciwpancernej wytaczanej na pozycję polową. Godne uwagi są zachowane na ścianie w wartowni kolorowe oznakowania kabli wraz z ich niemieckimi opisami.

Kolejnym ciekawym obiektem jest **panzerwerk 623**. Aby do niego dotrzeć należy kierować się szlakiem niebieskim w kierunku Ciborza i skręcić przed miejscowością w lewo w kierunku jeziora Ciborze; po ok. 300 m zobaczymy obiekt 623, pochodzący z 1936 r. i powierzchni 285 m². Obiekt wyposażony był w półkopułę 2P7, dzwon obserwacyjny 23P8, kopułę sześciopociskową 20P8 oraz

moździerz maszynowy, jednak żadne z wymienionych elementów pancerzy nie zachowały się do dziś.*

3.2.4. Powstanie szpitala w Ciborzu

Pierwsza informacja o przekazaniu obiektów wojskowych w Ciborzu pojawiła się w piśmie z dnia 28 marca 1958 r. W dokumencie tym była wzmianka Kwatermistrzostwa Śląskiego Okręgu Wojskowego informująca, że stałe urządzenia obiektów nie zostaną zdemontowane.

Pismo było skierowane do Prezydium Wojewódzkiej Rady Nadzorczej w Zielonej Górze - Wydział Zdrowia, który był zainteresowany przejęciem obiektów 13 Pułku Piechoty i przeznaczeniem ich na potrzeby sanatorium przeciwgruźlicznego. W wyniku wizytacji Ciborza przez Komisję Wydziału Zdrowia z Zielonej Góry, w marcu 1958 r., nie doszło do realizacji tego planu. Przyczyną były zbyt wysokie koszty adaptacji zabudowań i całej infrastruktury na cele sanatorium.

Następnie sprawą wykorzystania budynków zainteresowani byli urzędnicy Ministerstwa Zdrowia. W bardzo szybkim czasie, bo już 7 maja 1958 r. podpisano protokół zdawczo - odbiorczy. Jednym z głównych zadań nowo utworzonej placówki zdrowia w Ciborzu było zniwelowanie przepętnionych ośrodków psychiatrycznych. Pierwsi chorzy zaczęli przybywać do szpitala w Ciborzu niespełna po dwóch miesiącach jego funkcjonowania.

Początkowo szpital był filią Szpitala Psychiatrycznego w Gorzowie Wlkp. Dyrektor tego szpitala - Zdzisława Truszczyńska - kierowała też szpitalem w Ciborzu.

Szpital Psychiatryczny w Ciborzu usamodzielniał się z dniem 01 stycznia 1959 r. i był placówką bezpośrednio podległą Ministerstwu Zdrowia. Rolę pierwszego dyrektora pełniła Danuta Kurzępa. W 1959 r. funkcjonowało już 12 oddziałów psychiatryczno - chronicznych (w tym 6 żeńskich i 6 męskich). Wzrost stanu chorych z 753 do 1495

* Radosław Ziółkowski „Fortyfikacje Międzyrzeckiego Rejonu Umocnionego”

w ciągu roku przyczynił się do poszerzenia bazy leczniczej. Do roku 1963 na cele szpitala oddano 4 kolejne pawilony. Funkcjonowało więc 12 oddziałów chronicznych, 2 psychiatryczno-zakaźne, 2 świeżych schorzeń oraz po jednym psychiatryczno-gruźlicznym, geriatrycznym, przeciwalkoholowym i neurologicznym. Do roku 1974 liczba chorych wynosiła 1400 - 1500 osób.

3.2.5. Odpusty

Pod koniec lat 80. w Ciborzu powstała samodzielna parafia. Wcześniej mieszkańcy Ciborza podlegali pod parafię w Skąpem. Duża liczebność mieszkańców Ciborza wymusiła konieczność stworzenia tu samodzielnego wikariatu, a następnie parafii, której patronem został św. Albert Chmielowski.

Stworzenie samodzielnej parafii poprzedzone zostało remontem i zaadoptowaniem na kościół budynków po byłej pralni szpitalnej.

Obecnie w kościele odprawiane są 4 msze tygodniowo. 17 czerwca każdego roku w parafii odbywa się odpust.

3.2.6. Legendy i podania

Od zakończenia wojny aż do dziś krążą pogłoski, że pod Ciborzem znajdują się tajemnicze podziemia, którymi podczas wojny codziennie przewożono z Tellagu w Radoszynie do Tiborlager jeńca. Miał nim być podobno specjalista elektronik. W Tiborlager zawiązywano mu oczy i doprowadzano do tajemniczego pomieszczenia. Tam nakładano wodoszczelne skafandry i po schodach schodzono w dół. Przechodzili przez gison całkowicie wypełniony wodą. Z gisonu wychodzili w górę po schodach, gdzie zdejmowano skafandry, a jeńcowi odwiązywano oczy. Wówczas elektronik przystępował do pracy.*

* Sergiusz Jackowski, „Dzieje nad strumykiem”

3.3. Obiekty i tereny

W Ciborzu istnieją 804 nieruchomości, których typ i rodzaj przedstawia poniższa tabela:

Tabela 6. Rodzaj nieruchomości

Rodzaj/ typ nieruchomości	liczba
Budynki związane z działalnością gospodarczą	5
Budynki mieszkalne	290
Budynki pozostałe	47
Garaże	49
Grunty związane z działalnością gospodarczą	5
Grunty pozostałe - zabudowane i niezabudowane	408

3.3.1. Miejsca publicznych spotkań

Miejscem wykorzystywanym przez mieszkańców Ciborza do wspólnych spotkań i zabaw jest klub „Eskulap”. Przed wojną mieściło się w nim kasyno oficerskie. Pięknie zdobione sale, urokliwe otoczenie oraz bliskość jeziora nadają temu miejscu niepowtarzalny charakter.

Nie dziwi zatem fakt, że obiekt wykorzystywany jest na potrzeby regularnie organizowanych tu imprez:

- 👉 Bal mikołajkowy dla dzieci
- 👉 Sylwester oraz bal „Sylwester BIS”
- 👉 Dyskoteka dla dzieci i młodzieży na zakończenie wakacji
- 👉 Zabawa andrzejkowa

W piwnicach klubu mieści się kręgielnia zaadaptowana w miejscu wcześniejszej strzelnicy sportowej.

Poważny problem budzi stan techniczny budynku. Od lat nie remontowany, podlega niszczeniu. Mieszkańcy Ciborza oraz Gmina, z uwagi na brak praw własnościowych do obiektu, nie mają prawnych możliwości zapobiec jego dalszej degradacji.

Budynek jest bowiem własnością Wojewódzkiego Specjalistycznego Szpitala dla Psychicznie i Nerwowo Chorych. Obecna, trudna sytuacja placówek służby zdrowia nie sprzyja ochronie budynków szpitala (w tym klubu), które nie są ściśle związane z działalnością medyczną.

Nadzieję na poprawę stanu technicznego klubu „Eskulap” przynosi pomysł przejęcia budynku przez Gminę. Jednak wymaga to podjęcia działań prawnych, które zwykle związane są z zawiłymi procedurami formalnymi.

3.3.2. Przedszkole

W Ciborzu funkcjonuje jedyne w gminie niepubliczne przedszkole z oddziałami zamiejscowymi w Radoszynie, Ołoboku i Niekarzynie. Obecnie do placówki w Ciborzu uczęszcza 20 dzieci w wieku 3-5 lat, co stanowi 1/3 wszystkich przedszkolaków w gminie.

3.3.3. Miejsca sportu i rekreacji

3.3.3.1 Boiska sportowe

Spośród wszystkich miejscowości Gminy Skąpe jedynie Cibórz posiada kompleks sportowy, w skład którego wchodzi:

- stadion z pełnowymiarowym boiskiem i szlakową bieżnią

- kort tenisowy ziemny
- boisko do koszykówki
- szatnia spełniająca wymogi PZPN

Wszystkie ww. obiekty wymagają gruntownego remontu

3.3.3.2 Plac zabaw

W 2006 r. staraniem gminy utworzono w Ciborzu plac zabaw. W tym celu zakupiono i zamontowano urządzenia do zabawy, wszystkie z odpowiednimi atestami bezpieczeństwa. Inwestycja uzasadniona była przede wszystkim tym, że w Ciborzu mieszka bardzo duża liczba dzieci w wieku przedszkolnym. Z myślą o nich planuje się w przyszłości doposażenie placu zabaw

3.3.3.3 Plaża i pomost

Troszcząc się o podniesienie komfortu wypoczynku oraz zapewnienie atrakcji mieszkańcom gminy, realizowane są zadania związane z rozbudową infrastruktury rekreacyjno-turystycznej oraz zagospodarowaniem linii brzegowych jezior, gdzie do tej pory turystyka i rekreacja były słabo rozwinięte. Dzięki tym staraniom w 2008 r. Gmina Skąpe wybudowała w Ciborzu, w pobliżu kajakarki pomost oraz zagospodarowała plażę nad j. Ciborze.

3.3.4. Budynki szpitala w Ciborzu

W latach 50. i 60. tematem adaptacji budynków koszarowych w Ciborzu z przystosowaniem dla celów szpitala było zainteresowanych wielu architektów. Celem tych prac było stworzenie takiego modelu szpitala, który miał zapewnić dobre warunki leczenia chorych psychicznie. Jak pisał A. Waczyński "Ważnym momentem kształtowania przestrzeni jest kolorystyka wnętrz, urozmaicona

stonowanymi barwami ścian i obiciami mebli, która pozwala przerwać monotonię i ułatwić orientację. Chorzy potrzebują stref bezpieczeństwa. Dają je zaciszne pokoje, małe saloniki, patia, kryte tarasy - zaplecze zielonych ogrodów "

Budowa szpitala w Ciborzu nawiązywała jedynie do ostatniego elementu tego opisu. Szpital położony był bowiem wśród sosnowego lasu, niedaleko pięknego jeziora. Taka lokalizacja sprzyjała zapewnieniu czystego powietrza. Pozostałe czynniki nie mogły zostać wykorzystane, z powodu małych środków finansowych. Obiekty, które zostały zaadoptowane na cele szpitalne jedynie pomalowano i wykonano prace szklarskie.

W każdym budynku szpitalnym mieściło się 6-7 sal z łózkami dla 8-10 chorych, kuchnia, świetlica, umywalnia i pomieszczenia socjalne oraz gabinet zabiegowy i lekarski. Największym problemem kadry zarządzającej był brak centralnego ogrzewania. Budynki oddziałów ogrzewano piecami kaflowymi, co powodowało zadymianie pomieszczeń i czyniło je mniej przytulnymi.

W roku 1966 nastąpiła znaczna poprawa w sposobie ogrzewania oddziałów. W budynku nr 67, w którym mieściły się warsztaty samochodowe wybudowano centralną kotłownię z siecią zasilającą.

Kompleks budynków szpitalnych posiadał własną hydrofornię, która mieściła się w budynku nr 11. Urządzenie wodociągowe składało się z trzech stojących pomp wirnikowych ssąco-tłoczących, dwóch filtrów o pojemności 10.000 l każdy i dwóch hydrantów na wodę o pojemności 10.000 l każdy. Zasilanie następowało z trzech studni głębinowych. Na terenie Ciborza znajdowało się 20 naziemnych hydrantów. Obiekty szpitalne były uzbrojone w sieć kanalizacyjną i deszczową oraz w oczyszczalnię ścieków wyposażoną w 3 poletka, 2 zbiorniki betonowe i samoczynny kierat. Oczyszczalnia, która powstała już w roku 1936, po modernizacji w 1956 nadal spełniała swoje zadanie.

Z rejonu energetycznego w Świebodzinie doprowadzano linią napowietrzną energię elektryczną. Na terenie szpitala były dwie trafostacje, jednak jedna od czasów

wojny nie funkcjonowała. Wewnątrz szpitala energię elektryczną rozprawdzano napowietrzną linią elektryczną.

W czasie, gdy w Ciborzu stacjonowała jednostka wojskowa funkcjonowały 2 kuchnie. Najpierw mieściła się w budynku nr 14, następnie w budynku nr 10. Wyposażenie nie było bogate, w jego skład wchodziły 3 kotły warzelne paleniskowe o pojemności 500 l oraz 1 o pojemności 300 l. Z chwilą zakupu i podłączenia urządzeń parowych do sieci grzewczej w roku 1966, kuchnia funkcjonowała sprawnie.

Szpital posiadał także łaźnię, która mieściła się w budynku nr 12. Wyposażona była w 3 wanny oraz 29 natrysków. Obiekt łaźni miał swoją kotłownię.

3.3.5. Kajakarnia

W latach 80. szpital wybudował na potrzeby swych pracowników kajakarnię. Budynek stanął nad brzegiem jeziora. Obecnie jego gospodarzem jest Koło Wędkarskie. W budynku znajduje się kilka sztuk kajaków i łódek, które można wypożyczać na potrzeby rekreacyjne.

3.3.6. Plac targowy

W centralnym miejscu Ciborza, przy drodze, wzdłuż której skupiają się obiekty użyteczności publicznej mieści się plac targowy. Jest to teren wyłożony polbrukiem specjalnie dla celów prowadzenia handlu obwoźnego.

3.3.7. Szlaki turystyczne

Przez Cibórz przebiegają 2 szlaki - niebieski i żółty:

Tabela 7. Szlaki turystyczne w Ciborzu

szlak	charakter	trasa	długość szlaku w km
NIEBIESKI	ponadregionalny	od Świebodzina - NIEDŹWIADY - Folwark Łąkie - Skąpe - Cibórz - Międzyzlesie - Zawisze - GRZYŻYNA	24,2
ŻÓŁTY	międzyeuroregionalny	od Lubrzy - PRZELAŻY - Kalinowo - Niesulice - Ołobok - Rokitnica - I. Cibórz - PRZETOCZNICA	25,1

W kwietniu 2008 r. na terenie Gminy Skąpe zostały oddane do użytku **szlaki rowerowe**.

3.3.8. Charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców

W miejscowości Cibórz obszary o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjające nawiązywaniu kontaktów społecznych to:

- **Klub „Eskulap”** - miejsce do wspólnych spotkań i zabaw. Wyposażony w odpowiednią infrastrukturę techniczną oraz sprzęt i urządzenia umożliwia organizację różnego rodzaju imprez kulturalno-sportowych,
- **kompleks sportowy** (stadion z pełnowymiarowym boiskiem oraz boiska do koszykówki, korty tenisowe) to miejsce, gdzie organizowane są duże imprezy rekreacyjno-sportowe o zasięgu gminnym,
- **plac zabaw** - miejsce nawiązywania kontaktów najmłodszych mieszkańców miejscowości oraz ich rodziców. Wyposażony w urządzenia do zabawy jest najczęściej wykorzystywanym miejscem spotkań tych grup wiekowych,
- **plac targowy** - zlokalizowany w centralnym miejscu Ciborza, gdzie przecinają się największe szlaki komunikacyjne, jest miejscem spotkań szerokiej grupy mieszkańców. Obszar ten stanowi centrum handlowo-usługowe Ciborza,
- **plaża w Ciborzu** - miejsce o szczególnym znaczeniu dla mieszkańców w zakresie zaspokojenia potrzeb rekreacyjnych oraz główne miejsce wypoczynku mieszkańców w okresie letnim.

3.4. Gospodarka, rolnictwo

Na tle pozostałych miejscowości Gminy Skąpe Cibórz jest osadą, która wykazuje dużą aktywność gospodarczą. Na jej terenie funkcjonuje 30 podmiotów gospodarczych, reprezentujących różne branże.

Ponadto w miejscowości mieści się siedziba największego w gminie pracodawcy - Wojewódzkiego Specjalistycznego Szpitala dla Nerwowo i Psychicznie Chorych, który zatrudnia ok. 450 osób.

3.4.1. Użytkowanie gruntów

Na terenie osady rolnictwo nie funkcjonuje.

3.4.2. Infrastruktura techniczna

3.4.2.1. Zaopatrzenie w wodę

Mieszkańcy Ciborza korzystają z dostawy wody z systemów wodociągowych.

Opis szczegółowy sieci wodociągowej - wodociąg grupowy Cibórz-Skąpe:

Zapewnia dostawę wody do szpitala i osiedla mieszkaniowego. Ujęcie wody w Ciborzu składa się z 5 otworów o głębokości od 18,0 do 28,0 m i posiada system uzdatniania z otwartym napowietrzaniem, zbiornikami wyrównawczymi, pompownią, filtrami ciśnieniowymi oraz stacją hydroforów.

Długość sieci wodociągowej w Ciborzu wynosi 6,0 km. Średnia produkcja wody to ok. 700,0 m³ /dobę. W roku 2000 oddany został do eksploatacji rurociąg dosyłowy do miejscowości Skąpe o długości 4,0 km. Dosyłowa sieć wodociągowa przystosowana jest do dostawy wody dla całej miejscowości Skąpe oraz dla miejscowości Międzylesie.

3.4.2.2. Gospodarka ściekowa i gospodarka odpadami

Cibórz posiada uregulowaną gospodarkę ściekową. Oczyszczalnia ścieków w Ciborzu o łącznej przepustowości $Q=1200,0 \text{ m}^3/\text{dobę}$ przyjmuje ścieki ze szpitala oraz osiedla mieszkaniowego oraz z miejscowości Skąpe i Międzylesie. Oczyszczalnia posiada pozwolenie wodno-prawne.

Cibórz ma uregulowaną gospodarkę odpadami stałymi. Mieszkańcy gromadzą nieczystości stałe w typowych pojemnikach. Wywozem nieczystości zajmują się specjalistyczne firmy. Częstotliwość opróżniania pojemników określona jest w umowach.

3.4.2.3. Zaopatrzenie w gaz

Mieszkańcy Ciborza korzystają z gazu sieciowego. Gaz wykorzystywany jest do celów komunalno-bytowych i grzewczych. Źródłem gazu ziemnego jest gazociąg wysokiego ciśnienia relacji Grodzisk-Rakoniewice-Sulechów-Świebodzin, od którego w rejonie Osogóry (gmina Świebodzin) wykonane jest odgałęzienie sieci wysokiego ciśnienia. W pobliżu miejscowości Skąpe znajduje się stacja redukcyjno-pomiarowa I stopnia. Ze stacji tej zasilany jest siecią średniego ciśnienia Cibórz.

3.4.2.4. Elektroenergetyka i telekomunikacja

Cibórz zasilany jest linią napowietrzną na napięciu 15 kV z sąsiedniej stacji elektroenergetycznej 110/15kV w Świebodzinie, natomiast szpital zasilany jest z Krosna Odrz. Z ww. linii oraz jej odgałęzień zasilana jest stacja transformatorowa, znajdująca się w miejscowości.

Miejscowość obsługiwana jest przez 4 operatorów: TP S.A. - telefonia stacjonarna oraz operatorów telefonii komórkowej- PLUS GSM, ERA GSM, ORANGE. Cibórz posiada dostęp do internetu.

3.5. Mieszkańcy, kapitał społeczny

3.5.1. Znane postacie w miejscowości

3.5.1.1. Generał Georges Deffontaine

Urodzony w 1882 roku Georges-François-Auguste Deffontaine w czasie II wojny światowej był wysoko postawionym oficerem Armii Belgijskiej. W swojej karierze wojskowej miał nadane następujące stopnie wojskowe Generał Brygady, następnie Generał Dywizji, ostatecznie Generał Broni. W latach 1939-1940 pełnił funkcję pierwszego zastępcy głównego Generała Dywizji, a w 1940 roku został dowódcą VII Korpusu Armii Belgijskiej.

W maju 1940 roku Generał Deffontaine został wzięty do niewoli w czasie walk belgijsko - niemieckich na pozycjach ufortyfikowanych w mieście Namur (Belgia). Nie wiadomo dokładnie kiedy został przewieziony do Oflagu IIIB w Tiborlager (obecnie Cibórz), jednak z całą pewnością był jego jeńcem. Podczas pobytu w obozie stan zdrowia Generała uległ pogorszeniu i został on przewieziony do wojskowego szpitala w Żarach, gdzie zmarł 24 września 1940 roku. Został pochowany na cmentarzu, w położonej niedaleko Tiborlager miejscowości Mittelwalde (obecnie Międzyzylesie) obok belgijskiego lekarza obozowego EGGNERa (lub HEGENERa) zmarłego w sierpniu tego samego roku.

W dniu 5 września 2006 roku do Urzędu Gminy Skąpe zadzwonił Pierwszy Sekretarz Wydziału Ekonomicznego Ambasady RP w Brukseli Maciej Bittner i poprosił o rozmowę z Wójtem Gminy Skąpe Zbigniewem Wochem. W rozmowie M. Bittner wyjaśnił, że dzwoni w sprawie zaginionego miejsca pochówku gen. Georges Deffonteina. W Belgii z M. Bittnerem skontaktował się belgijski historyk Jacques Vandenbroucke, który m.in. jedną ze swoich prac poświęcił walkom na pozycjach ufortyfikowanych w Namur w latach 1914 i 1940. W czasie zbierania materiałów do pracy poznał on córkę i wnuka gen. Deffontaina, którzy zwrócili się do niego o pomoc w odnalezieniu grobu ich członka rodziny. Chcieli spełnić życzenie zmarłej już żony generała, która pragnęła złożyć szczątki swojego męża w rodzinnym grobowcu w mieście Liège (Belgia).

Po zakończeniu II wojny światowej wdowa po generale próbowała ustalić miejsce pochówku męża, jednak na terenie Polski stacjonowały wojska sowieckie i podjęcie przez stronę belgijską jakichkolwiek działań mających na celu przewiezienie szczątków dowódcy VII korpusu do kraju nie było możliwe. Spotkanie rodziny z J. Vandenbrouckiem prawdopodobnie sprawiło, że odżyły wspomnienia córki o ojcu generale i jeszcze za życia chciała się dowiedzieć czy ten grób, o którym opowiadała jej matka nadal w Polsce istnieje.

Jacques Vandenbrouckiem nie zna języka polskiego zatem zwrócił się z prośbą o pomoc w odnalezieniu grobu generała do Pierwszego Sekretarza Wydziału Ekonomicznego Ambasady RP w Brukseli Macieja Bittnera. Ten poszukując w Internecie miejscowości Mitwalde (rodzina podała taką niemiecką nazwę miejscowości, w której pochowany miał być generał) znalazł ją na stronie poświęconej twórczości Pana Sergiusza Jackowskiego, w opowiadaniu „Dzieje nad strumykiem”. Dzięki tym wspomnieniom mieszkańca Międzyzlesia o obozie dla jeńców belgijskich w Tiborlager odnalazł dzisiejszy Cibórz i Gminę Skąpe.

W dniu 8.12.2009 r. dokonano ekshumacji zwłok generała w obecności ambasadora Belgii. Szczątki zmarłego przewiezione zostały do jego ojczyzny.

3.5.1.2. Kabareciarka

Z Ciborza wywodzi się Katarzyna Piasecka, która obecnie działa w kabarecie „Słuchajcie”. Kabaret ten reprezentuje zielonogórskie zagłębienie kabaretowe. Artystka podczas swoich występów w TV często podkreśla swoje pochodzenie.

3.5.1.3. Mistrzowie Polski w wędkarstwie

W Ciborzu mieszka 3 mistrzów Polski w wędkarstwie spinningowym:

- Dariusz Mleczko
- Artur Weber
- Janusz Bronisz

J. Bronisz i A. Weber należą do Klubu Spinningowego „Wzdręga”.

3.6. Analiza zasobów

Tabela 8. Analiza zasobów

Rodzaj zasobu	Opis zasobu, jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu		
		Małe	Duże	Wyróżniające wieś
Środowisko przyrodnicze, położenie				
✓ walory krajobrazu	Bliskość j. Ciborze, lasy sosnowe			x
✓ walory klimatu	Lasy sosnowe, konwalia majowa, ryby			x
✓ walory szaty roślinnej oraz świata zwierzęcego	Ujęcie wody, studnia podziemna	x		
✓ wody podziemne	Drogi gminne, wewnętrzne		x	
✓ drogi (dostępność komunikacyjna)				
Środowisko kulturowe				
✓ zabytki	koszarowa zabudowa, układ miejscowości, Fortyfikacje MRU, szpital			x
				x
				x
✓ odpusty		x		
✓ legendy i podania		x		
Obiekty i tereny				
✓ miejsca publicznych spotkań	Klub „Eskulap”			x
✓ specyficzne obiekty	Szpital w Ciborzu			x
	kajakarnia			x
✓ miejsca sportu i rekreacji	Stadion			x
✓ szlaki turystyczne	Żółty i niebieski szlak		x	
Gospodarka, rolnictwo				
✓ infrastruktura techniczna	Oczyszczalnia ścieków, gospodarka wodna			x
	Telekomunikacja			x
Mieszkańcy, kapitał społeczny				
✓ osoby znane	Generał Deffontaine			x
	Katarzyna Piasecka			x
	Mistrzowie Polski w wędkarstwie			x
✓ związki i stowarzyszenia	Klub sportowy „Medyk”			x

3.6.1. Elementy wyróżniające miejscowość

Położenie:

- bliskość jeziora
- położenie wśród lasów

Wartości kulturowe:

- koszarowa zabudowa
- owalnicowy układ miejscowości

Obiekty i tereny:

- klub „Eskulap”
- stadion sportowy
- szpital
- kajakarnia

Gospodarka:

- oczyszczalnia ścieków
- gospodarka wodna
- internet

Kapitał społeczny:

- kabareciarka
- mistrzowie Polski w wędkarstwie spinningowym
- Klub Sportowy „Medyk”

4. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości, w której będzie realizowana operacja

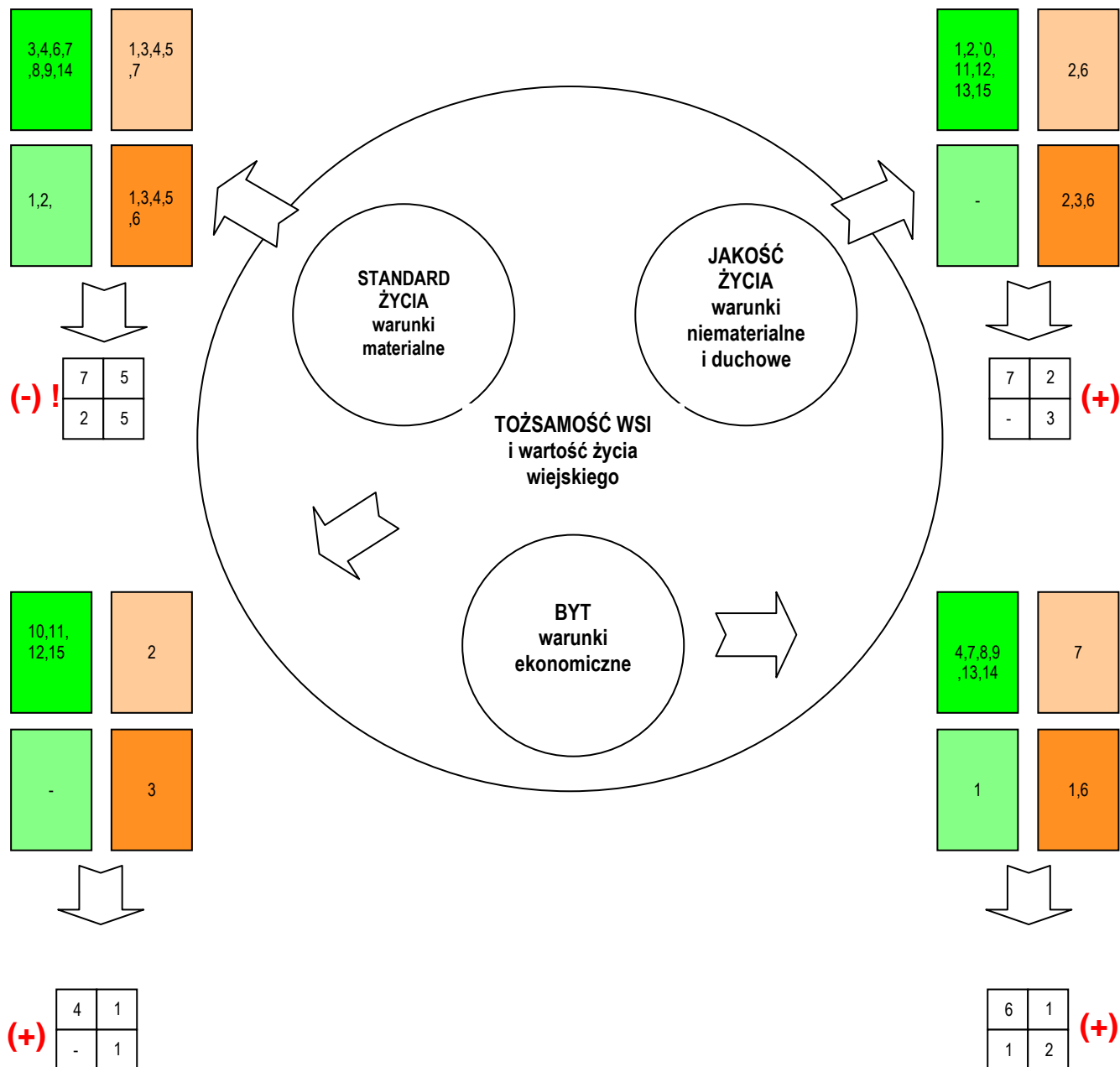
4.1. Analiza SWOT

Rysunek 1. Analiza SWOT

4.2. Wyniki analizy SWOT

Rysunek 2. Wyniki analizy SWOT

Z analizy SWOT wynika, iż dziedziną, która szczególnie wymaga poprawy jest standard życia.

5. Plan długoterminowy

Program długoterminowy wyznacza cel rozwoju miejscowości, do którego mieszkańcy będą dążyć. Drogę rozwoju wyznacza **wizja**, jaką mieszkańcy przyjęli do realizacji swoich potrzeb:

Cibórz – spokojna, estetyczna miejscowość o specyficznej zabudowie w otoczeniu malowniczego i ekologicznego krajobrazu z kompleksem sportowym zapewniającym czynny wypoczynek i rehabilitację

Wizja rozwoju miejscowości Cibórz będzie realizowana pod **hasłem**:

**Mamy las i ryby,
przywracamy zdrowie,
a stadion - w odnowie!**

Program długoterminowy obejmuje projekty, których realizacja wzmocni wszystkie dziedziny życia wspólnotowego jak i życia indywidualnego mieszkańca. Programy zaszeregowano więc według celów jakie mają spełniać.

Należy podkreślić, że cele programu długoterminowego, określone przez mieszkańców Ciborza są komplementarne z celami strategicznymi Gminy Skąpe i jej dokumentami:

- Strategią rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Skąpe do 2010 r.,
- Planem Rozwoju Lokalnego Gminy Skąpe na lata 2008-2013.

Plan Odnowy Miejscowości Cibórz

Tabela 9. Plan długoterminowy rozwoju miejscowości Cibórz

Plan długoterminowy rozwój: miejscowość Cibórz				Program rozwoju
1. Cele Co trzeba osiągnąć by urzeczywistnić wizję wsi?	2. Co pomoże osiągnąć cele?		3. Co może przeszkodzić?	Projekty Co wykonamy?
	Zasoby Czego użyjemy	Atuty Silne strony i szanse Co wykorzystamy?	Barieri; Słabe strony Co wyeliminujemy? Zagrożenia Czego unikniemy	
A. Tożsamość wsi i wartości życia wiejskiego				
1. Wyeksponowanie koszarowej zabudowy miejscowości	1. Historyczny-koszarowy układ miejscowości	1. Duże zaludnienie 2. Silne poczucie przynależności mieszkańców do wspólnoty	1. Zła lokalizacja przystanku PKS 2. Utożsamianie na zewnątrz miejscowości jedynie ze szpitalem dla psychicznie chorych 3. Brak oznakowania - mała skala rozpoznawcza miejscowości	1. Oznakowanie miejscowości 2. Wyznaczenie i utwardzenie parkingów
B. Standard życia (-)				
1. Przejęcie, zagospodarowanie, wyremontowanie klubu „Eskulap” 2. Poprawa stanu technicznego stadionu sportowego	1. Budynek klubu „Eskulap” wraz z terenem przyległym do jeziora 2. Jedyne w gminie kompleks sportowy z infrastrukturą	1. Zaangażowanie mieszkańców i ich wysoka aktywność społeczna 2. Wysoki wskaźnik osób z wyższym wykształceniem	1. Brak uregulowanych praw własności do budynku 2. Brak finansów	1. Poprawa stanu technicznego klubu „Eskulap” 2. Kapitałny remont stadionu sportowego
C. Jakość życia				
1. Podniesienie poziomu życia wspólnotowego 2. Poprawa estetyki miejscowości	1. Kompleks sportowo- rekreacyjny 2. Dobrze zorganizowane wspólnoty mieszkaniowe	1. Prężnie działające stowarzyszenia 2. Inicjatywa obywatelska	1. Zły stan techniczny kompleksu sportowego 2. Brak finansów	1. Zagospodarowanie zieleni w miejscowości 2. Zorganizowanie konkursu na najładniejszy obiekt wspólnot mieszkaniowych 3. Opracowanie kalendarza imprez 4. Rekultywacja traktu wokół jeziora 5. Stworzenie kół zainteresowań dla młodzieży
D. Byt				
1. Zwiększenie atrakcyjności turystycznej miejscowości	1. Walory przyrodniczo- krajobrazowe miejscowości (jezioro, lasy)	1. Dobra komunikacja 2. Dogodne położenie 3. Szlaki turystyczne	1. Brak miejsc noclegowych 2. Brak gastronomii 3. Brak parkingów 4. Brak właściwego oznakowania	1. Przygotowanie oferty reklamowej - foldery promocyjne 2. Przygotowanie strony internetowej 3. Wykonanie oznakowania miejscowości oraz trasy wokół jeziora 4. Stworzenie punktu informacji turystycznej

6. Projekt krótkoterminowy

Program krótkoterminowy ma na celu rozwiązanie problemów mieszkańców w najbliższym czasie. Programy te uporządkowano więc wg kategorii „kluczowych programów”. Kategorie programów zostały zaszeregowane w związku z potrzebami mieszkańców miejscowości. Poszczególne projekty oceniono pod względem możliwości realizacji finansowym i organizacyjnym.

Najbardziej integruje

Najbardziej integrującą formę mają imprezy wiejskie. Wspólna przebywanie sprawia, iż społeczność poznaje się, określa swoją przynależność do grupy mieszkańców, a co za tym idzie buduje swoją tożsamość.

Najbardziej zależy

Największą potrzebą społeczności Ciborza jest poprawa estetyki miejscowości.

Najbardziej przeszkadza

Brak praw własności do obiektu klubu „Eskulap” ogranicza wpływ mieszkańców na poprawę jego stanu technicznego, co z kolei ogranicza proponowaną przez nich ofertę kulturalną.

Najbardziej zmieni nasze życie

Prężnie działające w Ciborzu kluby sportowe oraz aktywność mieszkańców w sferze kultury fizycznej wymusza stworzenie na terenie miejscowości odpowiednich warunków do funkcjonowania kompleksu sportowego i rekreacyjnego.

Najłatwiej przyjdzie

Najłatwiejszą rzeczą, która może być realizowana przy małym nakładzie finansowym jest wspólna organizacja prac porządkowych oraz zagospodarowanie zieleni w miejscowości.

Tabela 10. Program krótkoterminowy odnowy miejscowości Cibórz na okres 2 lat

Kluczowy problem	Odpowiedź	Propozycja projektu	Czy nas stać na realizację organizacyjnie	Czy nas stać na realizację finansowo	Punktacja	Hierarchia
Co nas najbardziej interesuje?	1. Imprezy plenerowe	1. Festyn osiedlowy 2. Dzień Dziecka 3. Turniej piłki siatkowej 4. Zabawy karnawałowe	TAK	TAK	3,2,1,2,3 = 11	IV
Na czym nam najbardziej zależy?	1. Poprawa estetyki miejscowości	1. Akcja „Czyste osiedle” 2. Budowa parkingów i chodników	TAK	TAK	2,3,3,3,2 = 13	III
Co nam najbardziej przeszkadza?	1. Brak praw własności do budynku klubu „Eskulap” 2. Brak zagospodarowanej drogi do jeziora	1. Nabycie praw własności do budynku klubu „Eskulap” przez gminę 2. Zagospodarowanie drogi do jeziora (ciąg spacerowy)	TAK	TAK NIE	5,4,4,5,4 = 22	II
Co najbardziej zmieni nasze życie?	1. Funkcjonowanie kompleksu sportowego i rekreacyjnego	1. Kapitałny remont kompleksu sportowego 2. Doposażenie placu zabaw	TAK	NIE	5,4,4,5,5 = 23	I
Co nam przyjdzie najłatwiej?	1. Inicjatywa obywatelska	1. Prace porządkowe w miejscowości 2. Zagospodarowanie zieleni w miejscowości	TAK	TAK	1,1,2,1,1 = 6	V
		Kapitałny remont kompleksu sportowego: 670.000,00				

7. Opis planowanych zadań inwestycyjnych na lata 2010-2016

Opis planowanych zadań inwestycyjnych zawiera zarówno te plany inwestycyjne, które zostały wskazane przez mieszkańców miejscowości i zebrane w niniejszym dokumencie przez Lokalną Grupę Odnowy (patrz: Tab.9 i 10), jak również zadania wskazane przez Urząd Gminy Skąpe oraz pozostałe instytucje, których plany skupiają się na poprawie infrastruktury w miejscowości.

Tabela 11. Opis planowanych zadań inwestycyjnych na lata 2010-2016

I.p.	CEL	PROJEKT (nazwa)	PRZEZNACZENIE
1	<ul style="list-style-type: none"> - zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi - poprawa jakości życia mieszkańców wsi - aktywizacja mieszkańców wsi w zakresie kultury fizycznej i sportu 	Remont kompleksu sportowego (modernizacja murawy, bieżni, remont szatni, ogrodzeń)	<ul style="list-style-type: none"> - organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży - organizacja imprez kulturalnych i sportowych
2	<ul style="list-style-type: none"> - zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi - poprawa jakości życia mieszkańców wsi - aktywizacja i integracja mieszkańców wsi 	Remont klubu „Eskulap”	<ul style="list-style-type: none"> - organizacja czasu wolnego mieszkańców wsi - organizacja imprez kulturalnych - organizacja spotkań mieszkańców wsi
3	<ul style="list-style-type: none"> - zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi - poprawa jakości życia mieszkańców wsi - aktywizacja i integracja mieszkańców wsi - podniesienie atrakcyjności turystycznej miejscowości 	Zagospodarowanie drogi do jeziora Ciborze (ciąg spacerowy)	<ul style="list-style-type: none"> - organizacja czasu wolnego mieszkańców wsi oraz turystów
4	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa jakości życia mieszkańców wsi - zaspokojenie potrzeb społecznych mieszkańców wsi - podniesienie atrakcyjności wsi jako miejsca do życia 	Modernizacja oczyszczalni ścieków	<ul style="list-style-type: none"> - zapewnienie mieszkańcom wsi oraz gminy odpowiednich standardów życia - osiągnięcie efektu ekologicznego
5	<ul style="list-style-type: none"> - zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi - poprawa jakości życia mieszkańców wsi - aktywizacja i integracja mieszkańców wsi - podniesienie atrakcyjności turystycznej miejscowości 	Budowa pomostu nad jeziorem Ciborze	<ul style="list-style-type: none"> - organizacja czasu wolnego mieszkańców wsi oraz turystów
6	<ul style="list-style-type: none"> - zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi - poprawa jakości życia mieszkańców wsi - podniesienie atrakcyjności turystycznej miejscowości - aktywizacja i integracja mieszkańców wsi 	Zagospodarowanie terenu nad jeziorem Ciborze na boiska sportowe i plażę	<ul style="list-style-type: none"> - organizacja czasu wolnego mieszkańców wsi oraz turystów - organizacja imprez sportowych dla mieszkańców wszystkich grup wiekowych
7	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa jakości życia mieszkańców wsi - aktywizacja mieszkańców wsi w zakresie kultury fizycznej i sportu - aktywizacja i integracja mieszkańców wsi - podniesienie atrakcyjności turystycznej miejscowości 	Rekultywacja oraz oznakowanie traktu wokół jeziora Ciborze	<ul style="list-style-type: none"> - organizacja czasu wolnego mieszkańców wsi oraz turystów - organizacja imprez sportowych dla mieszkańców wszystkich grup wiekowych
8	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa jakości życia mieszkańców wsi; - aktywizacja dzieci i młodzieży w zakresie kultury fizycznej i sportu 	Doposażenie placu zabaw	<ul style="list-style-type: none"> - organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży

Plan Odnowy Miejscowości Cibórz

9	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa jakości życia mieszkańców wsi - podniesienie atrakcyjności turystycznej miejscowości - budowa pozytywnego wizerunku miejscowości 	Oznakowanie miejscowości	- ułatwienie życia codziennego mieszkańców wsi
10	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa jakości życia mieszkańców wsi - zaspokojenie potrzeb społecznych mieszkańców wsi - budowa pozytywnego wizerunku miejscowości - podniesienie atrakcyjności turystycznej miejscowości 	Przeniesienie przystanku autobusowego do centrum miejscowości	- ułatwienie życia codziennego mieszkańców wsi
11	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa jakości życia mieszkańców wsi - zaspokojenie potrzeb społecznych mieszkańców wsi - aktywizacja i integracja mieszkańców wsi - budowa pozytywnego wizerunku miejscowości - podniesienie atrakcyjności turystycznej miejscowości - poprawa estetyki wsi 	Zagospodarowanie terenów zielonych w miejscowości	- uatrakcyjnienie życia codziennego mieszkańców wsi
12	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa jakości życia mieszkańców wsi - podniesienie atrakcyjności turystycznej miejscowości - budowa pozytywnego wizerunku miejscowości - poprawa estetyki miejscowości 	Budowa parkingów w miejscowości	-- ułatwienie życia codziennego mieszkańców wsi
13	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa estetyki miejscowości - poprawa jakości życia mieszkańców wsi - podniesienie atrakcyjności turystycznej miejscowości 	Cykliczny konkurs na najładniejszy obiekt wspólnot mieszkaniowych	- uatrakcyjnienie życia codziennego mieszkańców wsi
14	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa jakości życia mieszkańców wsi - podniesienie atrakcyjności turystycznej miejscowości - budowa pozytywnego wizerunku miejscowości 	Opracowanie i sporządzenie oferty turystycznej miejscowości (foldery)	- promocja miejscowości skierowana do potencjalnych turystów
15	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa jakości życia mieszkańców wsi - podniesienie atrakcyjności turystycznej miejscowości - budowa pozytywnego wizerunku miejscowości 	Budowa strony internetowej miejscowości	- promocja miejscowości skierowana do potencjalnych turystów
16	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa jakości życia mieszkańców wsi - podniesienie atrakcyjności turystycznej miejscowości - budowa pozytywnego wizerunku miejscowości 	Stworzenie punktu informacji turystycznej w miejscowości	- promocja miejscowości skierowana do potencjalnych turystów
17	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa jakości życia mieszkańców wsi - zaspokojenie potrzeb społecznych mieszkańców wsi 	Stworzenie kół zainteresowań	- organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży

7.1. Harmonogram realizacji projektów

Tabela 12. Harmonogram rzeczowy realizacji projektów

l.p.	PROJEKT (nazwa)	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
1	Remont kompleksu sportowego	✓						
2	Remont klubu „Eskulap”			✓	✓			
3	Zagospodarowanie drogi do jeziora Ciborze (ciąg spacerowy)		✓					
4	Modernizacja oczyszczalni ścieków		✓					
5	Zagospodarowanie terenu nad jeziorem Ciborze na boiska sportowe		✓					
6	Rekultywacja oraz oznakowanie traktu wokół jeziora			✓				
7	Doposażenie placu zabaw	✓						
8	Oznakowanie miejscowości		✓					
9	Przeniesienie przystanku autobusowego do centrum miejscowości	✓						
10	Zagospodarowanie terenów zielonych w miejscowości		✓		✓		✓	
11	Budowa parkingów w miejscowości			✓				
12	Cykliczny konkurs na najładniejszy obiekt wspólnot mieszkaniowych	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
13	Opracowanie i sporządzenie oferty turystycznej miejscowości (foldery)						✓	
14	Budowa strony internetowej miejscowości						✓	
15	Stworzenie punktu informacji turystycznej w miejscowości							✓
16	Stworzenie kół zainteresowań		✓	✓	✓			

7.2. Koszty realizacji zadań

Tabela 13. Koszty realizacji projektów

I.p.	Rodzaj zadania	Łączny koszt PLN	Źródło finansowania
1	Remont kompleksu sportowego	670.000,00	Gmina Skąpe/ fundusze europejskie
2	Remont klubu „Eskulap” <i>UWAGA! Zadanie możliwe do realizacji pod warunkiem przejęcia obiektu przez Gminę</i>	1.500.000,00	Gmina Skąpe/ fundusze europejskie
3	Zagospodarowanie drogi do jeziora Ciborze (ciąg spacerowy)	100.000,00	Gmina Skąpe/ mieszkańcy miejscowości*
4	Modernizacja oczyszczalni ścieków	2.000.000,00	Szpital/ fundusze europejskie
5	Zagospodarowanie terenu nad jeziorem Ciborze na boiska sportowe	50.000,00	Mieszkańcy miejscowości
6	Rekultywacja oraz oznakowanie traktu wokół jeziora	100.000,00	Gmina Skąpe/ mieszkańcy miejscowości*
7	Doposażenie placu zabaw	35.000,00	Gmina Skąpe/ fundusze europejskie
8	Oznakowanie miejscowości	5.000,00	Gmina Skąpe/ mieszkańcy miejscowości*
9	Przeniesienie przystanku autobusowego do centrum miejscowości	100.000,00	Gmina Skąpe
10	Zagospodarowanie terenów zielonych w miejscowości	20.000,00	Mieszkańcy miejscowości
11	Budowa parkingów w miejscowości	150.000,00	Gmina Skąpe
12	Cykliczny konkurs na najładniejszy obiekt wspólnot mieszkaniowych	5.000,00	Mieszkańcy miejscowości
13	Opracowanie i sporządzenie oferty turystycznej miejscowości (foldery)	2.000,00	Mieszkańcy miejscowości
14	Budowa strony internetowej miejscowości	1.000,00	Mieszkańcy miejscowości
15	Stworzenie punktu informacji turystycznej w miejscowości	5.000,00	Mieszkańcy miejscowości
16	Stworzenie kół zainteresowań	0,00	Mieszkańcy miejscowości

* Wskazane zadania i środki nie są obecnie zaplanowane w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym Gminy Skąpe.

Zakończenie

Słabo rozwinięta infrastruktura techniczna polskiej wsi stanowi jedną z barier rozwoju obszarów wiejskich w sferze gospodarczej.

Wychodząc naprzeciw ww. problemom podejmujemy działania, które mają na celu zminimalizowanie dysproporcji między wsią a miastem. W ramach Planu Odnowy Miejscowości Cibórz przewiduje się realizację następujących inwestycji: kapitalny remont kompleksu sportowego.

Obiekt ten pełnić ma funkcje sportowe i rekreacyjne. Istotny element działań w ramach Planu stanowi pobudzenie aktywności środowisk lokalnych oraz stymulowanie współpracy na rzecz rozwoju i promocji wartości związanych z miejscową specyfiką społeczną i kulturową. Priorytetowym celem inwestycji jest poprawa warunków życia poprzez rozwój infrastruktury społeczno-kulturalnej, poprawa zagospodarowania przestrzennego wsi oraz uatrakcyjnienie obszarów wiejskich, jako miejsca zamieszkania. Cele te realizowane będą na różne sposoby. Kompleks służyć będzie jako miejsce spotkań i imprez o charakterze lokalnym i regionalnym.

Reasumując realizacja Planu Odnowy Miejscowości Cibórz ma służyć głównie integracji społeczności lokalnej, wzrostowi lokalnego patriotyzmu i rozwojowi organizacji społecznych.

Spis tabel

Tabela 1. Podział mieszkańców Gminy Skąpe według płci	10
Tabela 2. Podział mieszkańców Gminy Skąpe według wieku	10
Tabela 3. Podział mieszkańców według płci	13
Tabela 4. Podział mieszkańców według wieku	13
Tabela 5. Stan liczebności mieszkańców Ciborza w ostatnich pięciu latach	13
Tabela 6. Rodzaj nieruchomości	24
Tabela 7. Szlaki turystyczne w Ciborzu	28
Tabela 8. Analiza zasobów	34
Tabela 9. Plan długoterminowy rozwoju miejscowości Cibórz	39
Tabela 10. Program krótkoterminowy odnowy miejscowości Cibórz na okres 2 lat	41
Tabela 11. Opis planowanych zadań inwestycyjnych na lata 2010-2016	42
Tabela 12. Harmonogram rzeczowy realizacji projektów	44
Tabela 13. Koszty realizacji projektów	45

Spis rysunków

Rysunek 1. Analiza SWOT	36
Rysunek 2. Wyniki analizy SWOT	37

Spis map

Mapa 1. Położenie Gminy Skąpe w Powiecie Świebodzińskim	5
Mapa 2. Położenie Gminy Skąpe w Województwie Lubuskim	6

Spis fotografii

Fot. 1 Jezioro Niestysz	7
Fot. 2 Gryżyński Park Krajobrazowy	8